

20-09-2013

Sagsnr.
2013-0186752

Dokumentnr.
2013-0186752-7

Sagsbehandler
Jan Rasmussen

Sammenfattende miljøredegørelse - Konkretisering af skybrudsplan for "Ladegårdså, Frederiksberg Øst og Vesterbro", "Østerbro" og "Indre by"

INDHOLD

1.	SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE	2
1.1	Baggrund og proces	2
1.2	Konkretisering af skybrudsplan	3
1.3	Integrering af miljøhensyn	4
1.4	Baggrund for miljøvurderingen	4
1.5	Miljøvurdering	4
1.6	Offentlighedsfasen	5
2.	ALTERNATIVER	9
3.	OVERVÅGNING	10
4.	VEDTAGELSE AF PLANERNE	11

Center for Park og Natur

Islands Brygge 37
2300 København S

Telefon
6114 2074

E-mail
jrasmu@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

www.tmf.kk.dk

1. SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

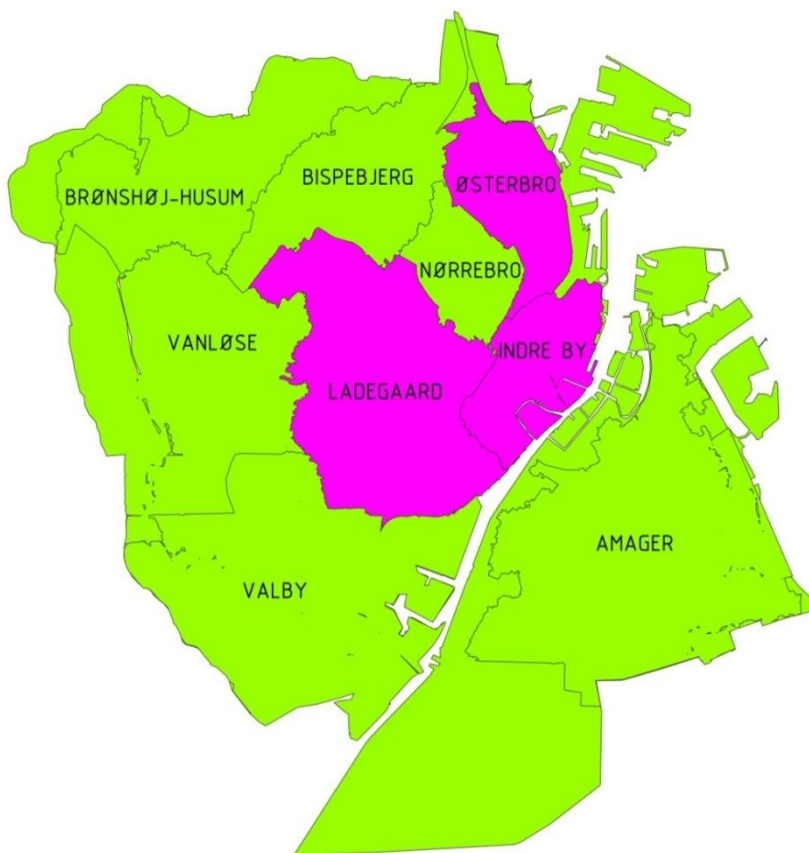
I forbindelse med den endelige vedtagelse af de tre planer for konkretisering af Københavns Kommunes skybrudsplan for "*Ladegårdså, Frederiksberg Øst og Vesterbro*", "*Østerbro*" og "*Indre By*", skal der foreligge en sammenfattende redegørelse i henhold til § 9, stk. 2, i miljøvurderingsloven (LBK nr. 939 af 03/07/2013), hvor der redegøres for følgende:

- Hvordan miljøforhold er integreret i planerne,
- Hvordan miljørapport og udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning,
- Hvorfor planerne er valgt på baggrund af de opstillede alternativer, samt
- Hvorledes myndigheden vil overvåge de væsentligste miljøpåvirkninger af planernes gennemførelse.

Der er udarbejdet en samlet miljøvurdering for de tre planer, da der er en naturlig sammenhæng imellem planområderne, der grænser op til hinanden og har en række fælles recipienter.

1.1 Baggrund og proces

I forbindelse med udarbejdelsen af Københavns Kommunes overordnede Skybrudsplan 2012 er Københavns og Frederiksberg Kommuner blevet opdelt i 8 skybrudsoplande. Efterfølgende er to skybrudsoplande blevet slået sammen til et så der nu er 7 skybrudsoplande. For hvert opland udarbejdes oplæg til konkrete løsninger og tiltag til håndtering af skybrud i separate planer for konkretisering af skybrudsplanen. Rambøll, NIRAS og HOFOR har udarbejdet konkretiseringer af skybrudsplanen for de tre oplande "*Ladegårdså, Frederiksberg Øst og Vesterbro*", "*Østerbro*" og "*Indre By*".

Figur 1-1 Kortet viser en del af skybrudsoplandene i København, hvor de tre centrale oplande, der behandles i miljøvurderingen, er markeret.

1.2 Konkretisering af skybrudsplan

Det overordnede princip for skybrudshåndteringen i de prioriterede oplande er, at så meget regnvand som muligt tilbageholdes i de højest beliggende områder i terrænet, mens der skabes robuste skybrudsveje fra de lavest liggende områder til recipienter. Der lægges vægt på, at skybrudsvejene ikke kun anvendes under ekstreme regnhændelser, men også til at separere hverdagsregn fra kloaksystemerne til recipienterne, således at kloaksystemerne sættes i stand til at håndtere det fremtidige klimas øgede nedbør.

Under skybruddet den 2. juli 2011 blev en del af skybrudsoplandene hårdt ramt, herunder skybrudsoplandene som denne redegørelse vedrører. Der er flere steder i oplandene konstateret oversvømmelser også ved andre regnhændelser de seneste år, fx i august 2010. Da oplandene samtidig hører til de tættest bebyggede og beboede områder i København og Frederiksberg, medfører det en stor risiko i forhold til oversvømmelser som følge af skybrud.

Med den fortsatte fortætning af byen og øget frekvens af ekstrem nedbør er der behov for at tænke i terrænbaserede løsninger. Disse bør

samtidigt bidrage til byudviklingen i sammenhæng med den øvrige byplanlægning. Der lægges derfor stor vægt på etablering af blå-grønne løsninger, der kan tilføre byen værdi såvel rekreativt og naturmæssigt som økonomisk, i konkretisering af skybrudsplanen.

1.3 Integrering af miljøhensyn

Formålet med konkretiseringsplanerne er primært at udvikle konkrete løsninger og tiltag til håndtering af skybrud. Derudover er der i planerne fokus på afledte effekter af disse tiltag, eksempelvis i relation til både rekreative muligheder og flora og fauna via forbedringer af den grønne og blå struktur.

1.4 Baggrund for miljøvurderingen

Planerne for konkretisering af skybrudsplanen skal miljøvurderes, da de fastlægger rammer for fremtidige anlæg eller arealanvendelser og derfor er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Miljøvurderingen har til formål at beskrive de generelle miljøforhold og potentielle miljøpåvirkninger for hver plan for konkretisering af skybrudsplanen. På den baggrund kan der foretages en udvælgelse af hvilke projekter, der skal videreføres i de kommende revisioner af spildevandsplanerne og eventuelle andre planer eller projekter. En række af disse planer og projekter kan også være omfattet af krav om miljøvurdering.

1.5 Miljøvurdering

Der er foretaget en scoping af de tre planer for konkretisering af skybrudsplanen for skybrudsoplandene ”Ladegårdså, Frederiksberg Øst og Vesterbro”, ”Østerbro” og ”Indre By”. Formålet med scopingen er at fastlægge, hvilke miljøfaktorer, der efterfølgende skal indgå i miljøvurderingen. Miljøvurderingen bliver således afgrænset til at omfatte de miljøfaktorer, der er vurderet relevante, og som kan vurderes på dette indledende stadie af planlægningen. Scopingens resulterede i udvælgelse af følgende emner:

- Fredninger og naturbeskyttelse
  - Fredede arealer
  - Naturbeskyttelse
- Grundvand og drikkevand
  - Overfladevand
  - Grundvand (i relation til forurenede grunde)
- Socioøkonomiske forhold
  - Befolkningens velfærd i relation til fremkommelighed i byen
  - Rekreation

I miljørapporten er de eksisterende forhold inden for det samlede planområde for de tre oplande beskrevet på baggrund af registreringer

fra planerne, oplysninger fra Københavns og Frederiksberg kommuner samt gældende planudpegninger og lovgivningsmæssige bindinger. På baggrund af kortlægningen er planernes påvirkninger på de udvalgte miljøfaktorer beskrevet.

Høring af plan og miljøvurdering

Københavns Kommune har sendt planforslagene med miljøvurdering i offentlig høring, jf. § 8, stk. 3, i miljøvurderingsloven. I løbet af høringsperioden er der indkommet to høringssvar til planforslagene og den samlede miljørapport.

1.6 Offentlighedsfasen

I offentlighedsfasen er der indkommet tre høringssvar til planforslag og tilhørende miljørapport, hvoraf to af høringssvarene er ens. Høringssvarene er gengivet i resumeret form i de nedenstående afsnit. De komplette høringssvar kan ses i Bilag 1. Alle høringssvar er behandlet. På baggrund af høringssvarenes karakter er det ikke fundet nødvendigt at drøfte høringssvarene med høringsparterne.

Denne planlægningsfase er den indledende fase i et længere planlægningsforløb. Visse problemstillinger kan som følge heraf først behandles i en senere planlægningsfase, hvor der foreligger mere detaljerede projekter, som kan bearbejdes mere indgående fx i en eventuel kommende VVM-fase.

Høringssvar

Høringssvarene er resumeret og besvaret af Københavns Kommune. De komplette høringssvar ses i Bilag 1.

Bestyrelsen for Husejerforeningen i Strandvejskvarteret c/o Ole Graugaard Berggreensgade 60 2100 København Ø	<p>Husejerforeningen retter henvendelse til Københavns Kommune, Teknik og Miljøforvaltning, Center for Park og Kultur, med bemærkninger til skybrudsplanen i relation til etableringen af Kildevældsgade som skybrudsvej. De foreløbige skitser indikerer, at Kildevældsgade skal fungere som skybrudsvej i forbindelse med etablering af skybrudsplanen.</p> <p>Vi ser forslaget om anvendelse af Kildevældsgade som skybrudsvej, som en mulighed for, at projektet</p> <ul style="list-style-type: none"> - kommer til at omfatte hele Kildevældsgade - kan være med til at sikre ønsket om en større rekreativ værdi - skaber en forbedret trafiksikring gennem en ændring af vejens nuværende status som fordelingsvej til lokalgade, og i den forbindelse - bidrager til, at der kan etableres bedre parkeringsforhold i kvarteret. <p>I forbindelse med at arbejdsgruppen har skullet</p>
---	---

	<p>konkretisere ønsker og forslag, har der været afholdt et møde med professor Jan Gehl. Referatet fra dette møde vedlægges, fordi referatet konkretiserer nogle af de behov for ændringer, som efter hans vurdering er vigtige, hvis man skal forbedre forholdene på de områder, som er nævnt ovenfor.</p>
<p>Bemærkninger – Københavns Kommune</p>	<p><i>Planen omfatter forslag til en overordnet struktur i København, bestående af bl.a. skybrudsveje, til håndtering af overfladevand, særligt i skybrudssituationer. Den endelige udformning af de enkelte veje ligger endnu ikke fast, og der findes flere muligheder for indretning af vejen, som skal undersøges nærmere i en senere projekteringsfase.</i></p> <p><i>Københavns Kommune ønsker med konkretisering af skybrudsplanen primært at indarbejde klimatilpasning i byplanlægningen, men lægger også stor vægt på, at byrummene i det omfang det er muligt skal fungere som opholdsrum, og at de trafikale forhold ligeledes integreres i skybrudsløsningerne. Derfor vil Københavns Kommune tage hensyn til de overvejelser, som Husejerforeningen fremlægger, i den kommende planlægning og projektering af Kildevældsgade.</i></p>
<p>Kim Christensen Formand for Nørrebro Lokaludvalg</p> <p>Og</p> <p>Ove Larsen Miljøpunkt Nørrebro Postnr: 2200 København N Blegdamsvej 4B DK- 2200 København N</p>	<p>Åbning af Ladegårdsåen indgår i skybrudskonkretiseringen under navnet Åboulevard-varianten og Københavns Kommune planlægger at afsætte 200-300 millioner kr. til en åbning af Ladegårdsåen i årene 2016-2018 (<i>Vandhandleplanen Den blå by</i>, Københavns Kommune s. 47).</p> <p>Miljøvurderingen har mest karakter af en vurdering af de mulige forværringer af natur og miljø, men det er også relevant for borgerne at få belyst de meget store positive potentialer ved begrønning og åbning af vandløb.</p> <p>Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro vil bede om, at der i miljøvurderingen foretages en vurdering af en åbnet Ladegårds Å og tilhørende grønne områders effekt som central spredningskorridor og på biodiversiteten generelt.</p> <p>Vedr. Masterplan 1, Sct. Jørgens Sø Ved Masterplan Sct. Jørgens Sø vil der kunne tilvejebringes en større gennemstrømning i Sct. Jørgens Sø via den foreslåede nedstrøms Vesterbro-ledning, jvnf. Skybrudskonkretiseringen. Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro mener, at miljøvurderingen bør vurdere, om dette vil føre til bedre biologiske forhold i Sct. Jørgens Sø.</p> <p>Saltning Saltningen skader bygninger og indsnævrer kraftigt, hvilke hjemmehørende planter, træer og dyr, der kan leve i byen. Skybrudskonkretiseringens forslag om grønne løsninger bør følges op med en saltningpolitik, der</p>

muliggør flere forskellige arter i byrummet, og som eksplicit vægter hensynet til de grønne skybrudselementer højere end den nemmeste og billigste måde at salte, så der vælges mindre miljøskadelige snerydningsmetoder i fremtiden.

Dimensionering

Skybrudsløsninger for et så stærkt urbaniseret område som Nørrebro skal være tilstrækkeligt modstandsdygtige og robuste løsninger der skal derfor gennemtænkes i forhold til hændelser større end 2010, da konsekvenserne ved kraftigere hændelser i et så tæt urbaniseret område som Nørrebro er meget store. En tilstrækkelig robust løsning ville kunne være at gøre Jagtvej til hovedfærdselsåre for skybrudsvand og dimensionere den til at kunne klare hændelser større end 2010. En sådan udbygning vil kunne føre skybrudsvand frem til en robust løsning i Åboulevarden, frem for at ville føre skybrudsvand gennem fredede områder som Assistens Kirkegård og Hans Tausens Park.

Bemærkninger – Københavns Kommune

Åbning af ladegårdså:

Københavns Kommune vil, med udgangspunkt i forslag til Københavns Kommunes Vandhandleplan, Den Blå By, arbejde videre med projektet vedrørende en genåbning af Ladegårdså. I vandhandleplanen beskrives bl.a., at "det skal undersøges, om der er mulighed for at frilægge knap 2 km af den

rørslagne Ladegårdså på den sidste del af åen inden udløbet i Peblinge Sø...

...Vandløbet skal have en bundbredde, der varierer mellem 0,5 og 1,0 m, og

det skal, hvis det er muligt, anlægges med dobbeltprofil. Dette vil betyde,

at vandløbet vil have mulighed for en større vandføring end normalt, der

vil kunne anvendes til bortledning af regnvand ved kraftige regnhændelser,

forudsat, at vandkvaliteten i de indre søer hermed ikke forringes. I forbindelse med undersøgelsen skal det

ligeledes vurderes, om det eksisterende

rør efterfølgende kan anvendes til regnvandsbassin i forbindelse med disse

kraftige regnhændelser eller på anden måde kan indgå i kommunens klimatilpasningsplanlægning".

Planen for konkretisering af skybrudsplanen for Ladegårdså, Vesterbro og Frederiksberg Øst indeholder beskrivelse af en variant, hvor trafikken i Åboulevard lægges i tunnel mens skybrudsvandet kan afledes og forsinkes i det blå-grønne byrum, der skabes i det tidligere vejprofil. Varianten ses primært som et trafikprojekt og er derfor ikke belyst nærmere i planen og miljøvurderingen, da de miljømæssige påvirkninger afhænger af en række faktorer, som ikke er fastlagt endnu.

Hvis det besluttet at gå videre med projektet, vil der i forbindelse med planlægnings- og projekteringsfasen blive

gennemført mere detaljerede undersøgelser af de tekniske løsninger og de miljømæssige påvirkninger, positive såvel som negative. Projektet kan være omfattet af VVM-bekendtgørelsen (Vurdering af Virkninger på Miljøet). I en VVM-screening og VVM-redegørelse behandles bl.a. forhold som eksempelvis leve- og spredningsmuligheder for dyr og planter, vandkvalitet, rekreative muligheder, trafikale forhold, barriereeffekter, landskabelige og visuelle forhold.

Vedr. Masterplan 1, Sct. Jørgens Sø

I miljøvurderingen er det beskrevet, at virkningen af de sporadiske vandstandsstigninger i forbindelse med skybrud ikke vurderes at have nogen væsentlig strukturel påvirkning af vandkvaliteten og deraf naturforholdene i Sankt Jørgens Sø. Såfremt vandet ledes relativt hurtigt væk igen efter disse hændelser, vil der antagelig ikke ske varige eller uoprettelige skader på de økologiske forhold. Tilsvarende vil en mere jævnlig regnvandsafledning til De Indre Søer ikke medføre større påvirkninger af dyre- og plantelivet.

Saltning

Der kan ved udledning til de ferske recipienter være forhold omkring salt fra glatføre bekæmpelse, der skal håndteres. Salt kan ikke fjernes ved simple rensemetoder og det vil derfor være nødvendigt at etablere mulighed for afledning af en mindre mængde til det eksisterende afløbssystem til at modtage mængderne fra snesmeltning, svarende til first flush. I en efterfølgende projektering af de konkrete tiltag, kan det undersøges, om der med fordel kan etableres et reguleret tilløb af first flush til afløbssystemet, mens kun regn over en vis intensitet og fx 2 mm regndybde ledes til søerne efter rensning.

Hvis der eksempelvis skabes mulighed for, at der ved de centrale renselanlæg kan afledes en given vandføring til afløbssystemet – så lidt at afløbssystemet ikke overbelastes – kan man også sikre, at det saltholdige vand fra snesmeltning ikke ledes til søerne, men til det fælleskloakerede afløbssystem eller til skybrudsledningen, der har udløb til havnen, hvor salt ikke udgør et problem.

Rensning af regnvand er et vigtigt element for at forbedre vandkvaliteten i De Indre Søer i forhold til i dag, såfremt det vælges at lede regnvand fra tagarealer eller let trafikerede veje til søerne. Det er indledende vurderet, at det er muligt at rense regnvandet og at dette kan gøres med bæredygtige metoder med lavt energiforbrug og uden brug af kemikalier. Desuden er det muligt at frasortere first flush og snesmeltning med høj saltkoncentration således at dette ledes til kloakken. Det er vigtigt af hensyn til gennemførligheden at der udvikles metoder, der sikrer, at træer og anden beplantning ikke får saltvand tilført til rødderne. Alternativt anvendes miljøvenlige erstatningsmidler. I relation til det videre arbejde med konkretiseringen af skybrudsplanerne er det væsentligt for løsningerne i flere oplande at undersøge mulighederne for

rensning og udledning af regnvand teknisk såvel som myndighedsmæssigt.

Københavns Kommune arbejder løbende på deres strategi for saltning og inddrager ny viden og metoder for saltning for at imødegå problematikken omkring vejsalt i den kommende skybrudsinfrastruktur, og der er bl.a. lavet forsøg med alternativer som CMA

Dimensionering

Det er i skybrudsplanen valgt at dimensionere skybrudsløsningerne for en 100-regn i 2110, som tager højde for udviklingen i mængden af nedbør svarende til en stigning på 40 % i forhold til i dag. Derfor bygger skybrudsløsningerne i konkretiseringsplanerne på samme princip.

Den skitserede løsning (afledning til Assistens Kirkegård og Hans Tausens Park), er et eksempel på en robust løsning til håndtering af skybrudsvand, der udnytter de eksisterende grønne arealer. Enhver ændring i de fysiske forhold inden for et fredet område vil forinden kræve dispensation fra Fredningsnævnet for København.

Der er i planen foreslået en variant, hvor trafikken i Åboulevard lægges i tunnel mens skybrudsvandet kan afledes og forsinkes i det blå-grønne byrum, der skabes i det tidligere vejprofil. Varianten ses primært som et trafikprojekt og er derfor ikke belyst nærmere i planen. Dette projekt kan genoptages på et senere stadie af planlægningen.

2. ALTERNATIVER

Planerne indeholder en række alternativer og varianter, som ligeledes indgår i miljøvurderingen. Der er endnu ikke truffet afgørelse om udvælgelse af hvilke alternativer der skal arbejdes videre med i den videre planlægning.

Der er til den endelige vedtagelse indstillet, at Masterplan 1 er hovedforslaget i konkretiseringsplanen for oplandene Ladegårds Å Frederiksberg Øst og Vesterbro. Dette gøres under hensynet til, at det er den løsning, der er billigst at gennemføre og skaber gode rekreative forhold.

For konkretiseringsplanen for Indre By er det indstillet, at skybrudssikring af området omkring H.C. Andersens Boulevard gennemføres som en åben løsning og at skybrudssikring af området omkring Grønningen/Esplanaden udføres som en løsning, der omfatter udledning af skybrudsvand til Kastelsgraven. På H.C. Andersens Boulevard gøres det ud fra hensynet til, at det vil give de største

rekreative kvaliteter, samt at det er vurderet, at tiltaget ikke vil give noget væsentlige negative miljømæssige konsekvenser, ikke ville give nogen barriereeffekt ud over det, som findes allerede i dag.

3. OVERVÅGNING

Forslag til overvågningsprogram har til formål at kunne vurdere, om planen gennemførelse vil medføre de forventede miljøeffekter. Detaljeringniveauet for planen muliggør og nødvendiggør ikke et udførligt overvågningsprogram, da planen omfatter en række overordnede principper, men hvor det er muligt, foreslås en overvågning af de forventede væsentlige indvirkninger på miljøet.

Natur

Dispensationer fra naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter sædvanligvis en række vilkår, som projektet skal overholde. På den måde kan påvirkningerne overvåges fx i forbindelse med kommunens løbende registrering af beskyttet natur.

Fredninger og kulturmiljø

I anlægsfasen gælder museumslovens generelle bestemmelser om beskyttelse af fund af kulturhistorisk værdi, således at anlægsarbejdet standses ved fund af nye genstande af værdi, indtil disse er bragt i sikkerhed. Sandsynligheden for at støde på nye genstande af værdi vil være særlig stor ved anlægsarbejde inden for de afgrænsede kulturmiljøer. Københavns Museum kontaktes inden de konkrete projekter sættes i gang, og museet overvåger dermed, at der ikke sker skade på fund af genstande.

Overfladevand

Generelt bør det afledte regnvands kvalitet løbende kontrolleres ved monitoring af udviklingen i indholdet af næringsstoffer, miljøfremmede stoffer og badevandskvalitet i de i de planlagte recipienter.

Der foretages en generel kontrol af vandkvaliteten på lige fod med kommunens øvrige recipienter. Ved forhold, som giver mistanke om forringelser af vandkvalitet og naturområderne, vil der ske en nærmere kontrol med henblik på at styre de økologiske betingelser og habitatforholdene så hensigtsmæssig som mulig. Til formålet vil det være nødvendigt med en automatiseret måling af det aktuelle vandflow til de forskellige recipienter.

Det er generelt Staten, som har kontrolansvaret for ferske recipienter.

Befolkning

Barriereeffekter - risiko for uheld

Det bør overvåges, om der på skybrudsveje sker hyppigere uheld i årene efter eventuelle omprofileringer, sammenlignet med i dag. Til dette formål kan politiets registreringer anvendes og direkte henvendelser/anmeldelser til Københavns Kommune.

Badevandskvalitet

Der pågår allerede en overvågning af badevandskvaliteten i Københavns Kommune via et online varslingsystem (en Badevandsudsigt), der hele tiden varsler kvaliteten af badevandet på baggrund af prognoser. Badevandsudsigten bygger på en computersimulering (modellering) af badevandets kvalitet. Modellen tager højde for eventuelle udledninger af spildevand til badevandet, samt de lokale vejr- og strømforhold, der påvirker bakteriernes vækst, spredning og fortynding m.m. Som indikatorbakterier benyttes E. coli og Enterokokker. De bruges som indikatorer på spildevandudledninger af bakterier, der kan gøre mennesker syge.

Hvis der er problemer med badevandet i havnebadene (over 500 E. coli pr. 100 ml vand) bliver de lukket og det røde flag hejst. Ved Amager Strandpark og ved Svanemøllebugten bliver det røde flag også hejst, hvis der er problemer med badevandskvaliteten, men stranden bliver ikke lukket. Endvidere tages der vandprøver i sommerperioden ved alle badestederne for at tjekke vandkvaliteten. Ved Svanemøllestrand, Havnebadet Islands Brygge og Havnebadet Sluseholmen tages der prøver hele året.

Grundvand og jordforurening

Det vurderes ikke nødvendigt at overvåge påvirkninger af grundvandet som følge af konkretiseringsplanerne, så længe der ikke gennemføres projekter, der medfører forøget nedsivning i områder, hvor jorden er forurennet.

4. VEDTAGELSE AF PLANERNE

Københavns Kommune har efter den offentlige høring besluttet at vedtage planerne. Planerne vedtages uden ændringer, men der laves en prioritering af de konkrete løsninger, som beskrives i rapporten, og som bliver den endelige strategi for skybrudshåndteringen i oplandene Vesterbro, Frederiksberg, Ladegårds Å og Indre By.

Den endelige vedtagelse af planerne med tilhørende miljørapport offentliggøres i henhold til miljøvurderingslovens bestemmelser.

BILAG 1 – HØRINGSSVAR

*Bestyrelsen for
Husejerforeningen i
Strandvejskvarteret
c/o Ole Graugaard
Berggreensgade 60
2100 København Ø*

Gennemførelse af skybrudsplan for Ydre Østerbro - særligt vedrørende Kildevældsgade.

Husejerforeningen retter henvendelse til Københavns Kommune, teknik og miljøforvaltning Center for Park og kultur med bemærkninger til skybrudsplanen i relation til etableringen af Kildevældsgade som skybrudsvej.

Husejerforeningen Strandvejskvarteret er en forening, der omfatter byggeforeningshusene omkring Kildevældsgade mod Østerbrogade.

De foreløbige skitser indikerer, at Kildevældsgade skal fungere som skybrudsvej i forbindelse med etablering af skybrudsplanen.

Vi vil med denne henvendelse indledningsvis understrege, at vi ser positivt på, at Kildevældsgade skal etableres som skybrudsvej.

I Husejerforeningen har vi på generalforsamling i begyndelsen af 2013 nedsat en arbejdsgruppe, der har til opgave at finde løsningsforslag, der skal forbedre udformningen af Kildevældsgade. Forbedringen skal både relatere sig til, at give gaden mere rekreativ værdi, forbedret trafiksikring og arkitektur.

Med disse forudsætninger er det klart, at vi ser forslaget om anvendelse af Kildevældsgade som skybrudsvej, som en mulighed for, at projektet

- kommer til at omfatte hele Kildevældsgade
- kan være med til at sikre ønsket om en større rekreativ værdi
- skaber en forbedret trafiksikring gennem en ændring af vejens nuværende status som fordelingsvej til lokalgade, og i den forbindelse
- bidrager til at der kan etableres bedre parkeringsforhold i kvarteret.

I forbindelse med, at arbejdsgruppen har skullet konkretisere ønsker og forslag, har der været afholdt et møde med professor Jan Gehl. Referatet fra dette møde vedlægges, fordi referatet konkretiserer nogle af de behov for ændringer, som efter hans vurdering er vigtige, hvis man skal forbedre forholdene på de områder, som er nævnt ovenfor.

Arbejdsgruppen har altså ikke på nuværende tidspunkt egne anbefalinger, men det er vores vurdering, at de problemer og handlinger, der er skitseret i referatet, er yderst relevante, og at de beskriver de forhold, som er vigtige at få ændret.

	<p>I forbindelse med etableringen af Kildevældsgade som skybrudsvej, vil vi derfor opfordre til, at de problemer, der skitseres, inddrages i planlægningen. Referatet forholder sig kun til den del af Kildevældsgade, som løber gennem Strandvejskvarteret, men de nævnte problemer knytter sig til hele gaden, og derfor vil vi anse det særdeles positivt, hvis omlægningen til skybrudsvej kan medføre, at forbedringerne kommer til at omfatte hele Kildevældsgade.</p> <p>Vi håber med denne henvendelse at have gjort opmærksom på de forhold, der er vigtige at inddrage i udarbejdelsen af en plan, og vi håber henvendelsen fører til, at Københavns Kommune i samarbejde med de berørte boligforeninger mv. kan sikre, at løsningen i videst muligt omfang opfylder alle parterens ønske om en grønnere og mere miljøvenlig gade.</p> <p>Vi vil meget gerne indgå i et samarbejde om den videre planlægning.</p> <p>Vedlagt: Konklusioner fra møde med Jan Gehl 21. Maj 2013 (Bilag 2).</p>
<p><i>Kim Christensen Formand for Nørrebro Lokaludvalg</i></p> <p><i>Og</i></p> <p><i>Ove Larsen Miljøpunkt Nørrebro Postnr: 2200 København N Blegdamsvej 4B DK- 2200 København N</i></p>	<p>Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. høring om Miljøvurdering af konkretisering af skybrudsplanen</p> <p>Åbning af Ladegårdsåen indgår i skybrudskonkretiseringen under navnet Åboulevard-varianten og Københavns kommune planlægger at afsætte 200-300 millioner kr til en åbning af Ladegårdsåen i årene 2016-2018 (<i>Vandhandleplanen Den blå by</i>, Københavns Kommune s. 47).</p> <p>Miljøvurderingen har mest karakter af en vurdering af de mulige forværringer af natur og miljø, men det er også relevant for borgerne at få belyst de meget store positive potentialer ved begrønning og åbning af vandløb. Jævnfør Københavns Kommunes <i>Strategi for Biologisk Mangfoldighed</i>, grønne spredningskorridorer: Såvel naturmæssigt som rekreativt og landskabeligt vil det være en stor gevinst for København af få åbnet Ladegårdsåen (<i>Strategi for Biologisk Mangfoldighed</i>, Københavns Kommune s. 13). Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro vil bede om, at der i miljøvurderingen foretages en vurdering af en åbnet Ladegårds Å og</p>

tilhørende grønne områders effekt som central spredningskorridor og på biodiversiteten generelt.

Vedr. Masterplan 1, Sct. Jørgens Sø

Ved Masterplan Sct. Jørgens Sø vil der kunne tilvejebringes en større gennemstrømning i Sct. Jørgens Sø via den foreslåede nedtrøms Vesterbro-ledning, jvnf. Skybrudskonkretiseringen. Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro mener, at miljøvurderingen bør vurdere, om dette vil føre til bedre biologiske forhold i Sct. Jørgens Sø.

Saltning

Saltningen skader bygninger og indsnævrer kraftigt hvilke hjemmehørende planter, træer og dyr, der kan leve i byen. Skybrudskonkretiseringens forslag om grønne løsninger bør følges op med en saltningsspolitik, der muliggør flere forskellige arter i byrummet, og som eksplicit vægter hensynet til de grønne skybrudselementer højere end den nemmeste og billigste måde at salte, så der vælges mindre miljøskadelige snerydningsmetoder i fremtiden.

Dimensionering

Skybrudsløsninger for et så stærkt urbaniseret område som Nørrebro skal være tilstrækkeligt modstandsdygtige og robuste løsninger der skal derfor gennemtænkes i forhold til hændelser større end 2010, da konsekvenserne ved kraftigere hændelser i et så tæt urbaniseret område som Nørrebro er meget store. En tilstrækkelig robust løsning ville kunne være at gøre Jagtvej til hovedfærdselsåre for skybrudsvand og dimensionere den til at kunne klare hændelser større end 2010. En sådan udbygning vil kunne føre skybrudsvand frem til en robust løsning i Åboulevarden, frem for at ville føre skybrudsvand gennem fredede områder som Assistens Kirkegård og Hans Tausens Park.